

Anvendelsesområdet og særlige forhold vedrørende afgørelse uden handlepligt

Kvalitetsprocedure G-208

Anvendelsesområde: Generelt for tilsyn

Ansvarlig enhed: AFC, Kontor for Metoder og Virkemidler

Ikrafttræden: 1. juli 2016

Afgørelse uden handlepligt (AUH) er en afgørelsestype, der fastslår, at virksomheden har overtrådt arbejdsmiljølovgivningen, men ikke pålægger virksomheden en handlepligt.

Vær opmærksom på, at en AUH ikke kan træde i stedet for et strakspåbud eller forbud, da disse afgørelser træffes på selve tilsynsbesøget. Denne kvalitetsprocedure har derfor ikke betydning for afgivelse af disse reaktioner.

Anvendelsesområde

Det er et generelt krav for at kunne afgive en AUH, at observationer, oplysninger mv. om overtrædelsen har en sådan karakter, at konstateringskravene i afsnit A eller B i At-intern instruks IN-18-8 om konstatering af overtrædelser er opfyldt.

I. Afgørelse uden handlepligt skal anvendes i følgende 3 situationer (A, B, C)

A. Virksomheden retter op på forholdet efter Arbejdstilsynet har konstateret overtrædelsen, men før Arbejdstilsynet træffer afgørelse

I følgende situationer skal der afgives en AUH:

1a. Arbejdstilsynet konstaterer en overtrædelse og hører virksomheden på stedet. Inden Arbejdstilsynet træffer afgørelse, konstaterer Arbejdstilsynet selv eller får besked om, at forholdet er bragt i orden.

1b. Arbejdstilsynet konstaterer overtrædelsen og varsler en skriftlig høring. Inden Arbejdstilsynet sender høringen, får Arbejdstilsynet besked om at forholdet er bragt i orden.

1c. Arbejdstilsynet konstaterer overtrædelsen og sender efterfølgende en skriftlig høring. Arbejdstilsynet får besked om at forholdet er bragt i orden før Arbejdstilsynet træffer afgørelse.

B. Ulykkesundersøgelser:

Der skal afgives en AUH ifm ulykkesundersøgelser, hvor det kan konstateres, at der er sket en overtrædelse i forbindelse med en ulykke, men hvor forholdet er bragt i orden, inden Arbejdstilsynet kommer på tilsyn, eller hvor det pågældende arbejde ikke længere udføres.

Konstateringen kan ske på baggrund af fx oplysninger fra en politirapport og/eller oplysninger fra virksomheden. Læs nærmere om kravene til konstatering i situationer, hvor arbejdet ikke blev udført under Arbejdstilsynets besøg i At-intern instruks IN-18-8 om konstatering af overtrædelser afsnit 2B.

For overtrædelser som ikke er begået i tæt tilknytning til Arbejdstilsynets konstatering, skal det nøje overvejes om de modtagne oplysninger, observationer m.v. stadig i tilstrækkelig grad kan dokumenteres.

Denne type AUH kan fx afgives i forbindelse med undersøgelse af akut-ulykker og i forbindelse med undersøgelse af kvoterede ulykker. (For incidenstilsyn se nedenfor under II.)

Den tilsynsførende skal afgive AUH ift materielle overtrædelser, som har direkte tilknytning til ulykkesårsagen - dvs. i forbindelse med et fald til lavere niveau, kan der fx afgives AUH om manglende sikring mod nedstyrtning. Der skal ikke afgives AUH om fx manglende AMO og APV, selvom det oplyses, at der først er blevet etableret AMO eller udarbejdet APV efter ulykken.

Ex: En traverskran falder ned over en ansat, fordi traversskinnen mangler endestop. Arbejdstilsynet undersøger ulykken 14 dage senere. På det tidspunkt er kranen fjernet, en ny kran er installeret og der er installeret endestop. Her skal der afgives AUH.

C. Overtrædelser af projekterende/rådgivere, hvor den faktiske byggeproces ikke kan ændres

Tilsyn hvor den tilsynsførende konstaterer, at der er sket en overtrædelse af den projekterende/rådgiverens pligter, og hvor den faktiske byggeproces ikke kan ændres.

Ex: Ved besøg på byggeplads, hvor der er begrundet mistanke om, at bygningsdele der rives ned indeholder PCB konstateres det, at bygherrens rådgiver ikke har overholdt sin pligt til at rådgive bygherren om hvilke forundersøgelser, der bør foretages. Samtidig er arbejdet så langt fremskredet, at den faktiske byggeproces ikke kan ændres. Her skal der afgives AUH til rådgiveren.

Ex: Projekterende/rådgiver har planlagt et byggeri med vinduer som er ret store og som skal placeres under forhold, hvor det ikke er muligt at anvende egnede tekniske hjælpemidler. Byggeprocessen er så fremskreden, at byggeriet ikke kan ændres. Her skal der afgives AUH til rådgiveren.

Afgivelsen af et AUH til den projekterende/rådgiver udelukker ikke, at der kan afgives påbud m.v. til en virksomhed om fx udførelsen af den konkrete arbejdsopgave.

II Afgørelse uden handlepligt kan anvendes ifm incidenstilsyn

Såfremt der på et incidenstilsyn kommer oplysninger om tidligere overtrædelser, skal der som udgangspunkt ikke afgives AUH.

Der kan dog afgives AUH for en tidligere overtrædelse, hvis overtrædelsen medførte en ulykke. Det er dog et krav, at der er tale om en væsentlig overtrædelse, og at der var betydelig fare i den

konkrete arbejdssituation. Se kvalitetsprocedure G-207 om anvendelse af forbud og strakspåbud for en beskrivelse af betydelig fare.

For overtrædelser som ikke er begået i tæt tilknytning til Arbejdstilsynets konstatering, bør det nøje overvejes om de modtagne oplysninger, observationer m.v. stadig i tilstrækkelig grad kan dokumenteres.

Strafferetlige overvejelser

Ved AUH, hvor overtrædelsen giver anledning til en rapport om grov overtrædelse vil det fremgå af afgørelsen, at sagen efter fast praksis er overgivet til juridisk vurdering af, om der på baggrund af overtrædelsen er grundlag for at anmelde virksomheden til politiet eller udstede en administrativ bøde.

Høring og Rådgivningspåbud

Der skal som udgangspunkt høres over afgørelser uden handlepligt. I situation A 1a og 1c er der dog hørt over det tiltænkte påbud, så her skal der ikke foretages yderligere høringer. I de resterende situationer, hvor der afgives AUH, skal der før der træffes en afgørelse være foretaget høring over, at man vil træffe en afgørelse uden handlepligt.

En virksomhed kan få et rådgivningspåbud om mange arbejdsmiljøproblemer, når der ved ét tilsyn er konstateret fem eller flere overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen i samme produktionsenhed. En afgørelse uden handlepligt tæller med som en af disse.